

Hem>Rättsliga åtgärder>Var och hur?>Hur väcker man talan vid domstol?

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska. Översättningen till är dock redan färdig.

[franska](#)

Swipe to change

Hur väcker man talan vid domstol?

Belgien

1 Måste jag vända mig till domstol eller finns det något annat alternativ?

Alternativa system för tvistlösning kunde utnyttjas bättre (se relevant faktablad).

2 Finns det någon tidsgräns för att väcka talan vid domstol?

Preskriptionstiden för att väcka talan vid domstol varierar beroende på vilken typ av ärende det är frågan om. Frågor om preskriptionstiden kan besvaras av en advokat eller en konsumentrådgivare.

3 Ska jag vända mig till en domstol i [medlemsstat]?

Se faktabladet om domstolars [behörighet](#).

4 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag i så fall vända mig till, med hänsyn tagen till var jag bor, var motparten bor eller andra faktorer av betydelse i ärendet?

Se faktabladet om domstolars [behörighet – Belgien](#).

5 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag vända mig till, med hänsyn tagen till ärendets natur och vilket belopp som står på spel?

Se faktabladet om domstolars [behörighet – Belgien](#).

6 Kan jag väcka talan själv eller måste jag vända mig till exempelvis en advokat för att väcka talan?

I princip ska parterna inställa sig personligen eller företrädas av advokat (artikel 728.1 i processlagen (*Gerechtig Wetboek/Code judiciaire*)).

Parterna får inställa sig personligen och föra sin egen talan i alla domstolar utom i kassationsdomstolen, artiklarna 478 och 1080 i processlagen). Domstolen får dock förbjuda en part att utöva denna rättighet, om den anser att starka känslor eller oerfarenhet hindrar en part från att föra talan med tillräcklig taktfullhet och skärpa (artikel 758 i processlagen).

Parter som beslutar att inte själv föra sin talan kan anlita en advokat.

Juridiska personer som handelsföretag, får endast företrädas inför domstol personligen (dvs. genom sin firmatecknare eller motsvarande) eller kan låta sig företrädas av en advokat. De kan inte använda sig av undantaget i artikel 728.2 i processlagen (se nedan).

Advokaterna har enligt processlagen i princip ensamrätt som ombud för parterna i domstol. Enligt artikel 440 i processlagen innebär advokatmonopolet en rätt att föra talan, att närvara och att försvaras av en tredje part. Advokatsamfundets medlemmar har också ensamma rätt att underteckna en ensidig ansökan, om inte lagen föreskriver annat (artikel 1026.5 i processlagen).

I kassationsdomstolen (*Hof van Cassatie/Cour de cassation*) får endast särskilt auktoriserade advokater föra talan enligt lagen. Denna bestämmelse gäller inte för civilrättsliga anspråk i samband med brottmål (artikel 478 i processlagen).

Lagen föreskriver dock ett antal undantag från huvudregeln i artikel 728 i processlagen om att parterna ska inställa sig personligen eller företrädas av en advokat när talan väcks eller senare (artikel 728.1 och 728.2 i processlagen).

Rätten att företräda en part i ett mål innebär också rätt att väcka talan.

Inför **fredsdomaren**, handelsdomstolen och arbetsdomstolarna får parterna företrädas inte bara av en advokat, utan också av make, släkting eller annan person. Ombudet ska ha skriftlig fullmakt som godkänts av domstolen (artikel 728.2 i processlagen).

För arbetsdomstolarna (artikel 728.3 i processlagen) gäller följande:

Anställda (arbetstagare eller ansvariga) företräds av en facklig förtroendeman med skriftlig fullmakt. Den fackliga förtroendemannen kan i arbetstagarens namn utföra alla rättegångshandlingar, föra talan och ta emot alla handlingar under handläggningen samt delges domen.

Egenföretagare kan i tvister om rättigheter och förpliktelser till följd av sin verksamhet eller i egenskap av funktionshindrad företrädas av ett ombud från en organisation för egenföretagare.

I tvister om tillämpningen av lagen av den 7 augusti 1974 om existensminimum och om lagen av den 8 juli 1976 om offentliga socialkontor, Centres (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn – OCMWI/Centre public d'action sociale – CPAS*) kan den berörda parten även biträdas eller företrädas av ett ombud för en intresseorganisation för den grupp som personen tillhör enligt lagstiftningen.

Förutom de undantag som redan nämnts finns ett antal lagstadgade undantag om vårdnad samt bortförande av barn.

De avser närmare bestämt ansökningar grundade på

Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn: ansökningar om återlämnande av barn, om utövande av vårdnads- och umgängesrätt i en annan stat eller om verkställande av umgängesrätt som beviljats i ett annat land, och

Europeiska konventionen av den 20 maj 1980 om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn samt om återställande av vård om barn.

Käranden kan i sådana frågor företrädas av den allmänna åklagarmyndigheten (artikel 1322d i processlagen) om han eller hon har vänt sig till en central myndighet.

Förfarandet för att avgöra om en person kan väcka talan själv eller om det behövs en advokat beskrivs allmänt ovan. Det är också viktigt att skilja mellan de olika sätten för att väcka talan.

Det finns flera olika sätt att väcka talan vid domstol enligt den belgiska lagstiftningen. Talan kan väckas vid domstol genom stämningsansökan, frivillig inställelse, kontradiktorisk ansökan eller ensidig ansökan (jfr nedan). Talan anses ha väckts när ansökan lämnas in, dvs. en rättslig åtgärd som parten vidtar för att försvara sina rättigheter. Det sker i allmänhet genom en handling som delges av en delgivningsman.

Rättegångsförfarandet inleds som regel genom att stämningsansökan delges av en delgivningsman (artikel 700 i processlagen). Undantagsvis kan talan väckas genom frivillig inställelse, kontradiktorisk ansökan eller ensidig ansökan.

De båda tabellerna nedan visar vem som väcker talan och om det krävs advokat eller ej, beroende på vilket sätt talan väcks.

Vem väcker talan?

Sätt att väcka talan

Vem som väcker talan

Stämning (artiklarna 727–730 i processlagen)

Käranden (eller dennes advokat) begär att en delgivningsman ska delge stämningen.

Frivillig inställelse (artikel 706 i processlagen)

Parterna i tvisten (eller deras advokater) inställer sig vid domstolen.

Kontradiktorisk ansökan (artikel 1034a–e i processlagen).

Käranden (eller dennes advokat) vidtar åtgärderna själv.

Ensidig ansökan (artiklarna 1025–1034 i processlagen)

Käranden (eller dennes advokat).

Råder advokattvång?

Sätt att väcka talan

Advokat

Stämning

Advokat får användas, men det är inte obligatoriskt.

Frivillig inställelse

Skriftlig ansökan om invändningar

Ensidig ansökan

Advokat är obligatorisk för att underteckna ansökan[1]. Ansökan kan bara läggas fram av en advokat, om inte annat föreskrivs i lag (artikel 1027.1 i processlagen).

Vilket sätt att väcka talan ska användas för olika slags mål och ärenden?

Stämning är det vanligaste sättet att väcka talan vid domstol i alla frågor: det finns inga begränsningar av sakfrågan.

Talan kan väckas genom kontradiktorisk ansökan (artikel 1034a–e i processlagen) i vissa bestämda fall som anges i lagen. De viktigaste bestämmelserna finns i artiklarna 704, 813, 1056.2, 1193a, 1320, 1344a, 1371a och 1454.2 i processlagen och artiklarna 228, 331, 331a, 340f, 487b i civillagen (*Burgerlijk Wetboek/Code civile*).

Bestämmelserna handlar särskilt om

frivillig rättsvård,

vissa fastighetsförsäljningar,

underhållsbidrag (ansökan om underhåll och höjning eller minskning av eller befrielse från underhållsskyldighet),

ansökningar om leasing-/hyresavtal,

preliminära beräkningar av avgifter vid utmätning.

Ärendet väcks genom en skriftlig ansökan som lämnas in eller skickas i rekommenderat brev till domstolskansliet. Kansliet kallar parterna till en förhandling vid en tidpunkt som domstolen bestämmer.

Ensidig ansökan (artiklarna 1025–1034 i processlagen) kan bara användas i fall som uttryckligen anges i lagen (artiklarna 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186–1189, 1192 och 1195 i processlagen). Denna typ av ansökan kan också användas när en kontradiktorisk ansökan inte kan göras därför att motparten är frånvarande.

En ensidig ansökan används således främst för ärenden med bara en part, till exempel i brådskande fall.

En ensidig ansökan måste undertecknas av en advokat om inte annat anges i lagen, annars är den ogiltig.

Vid ensidig ansökan om rättsliga åtgärder råder alltså i princip advokattvång.

Om tvisten rör en sak som faller under nedanstående domstolars behörighet kan parterna inställa sig frivilligt vid

förstainstansrätt,

arbetsdomstolen,

handelsdomstol,

fredsdomare, eller

polisdomstolen, vid civilrättsliga åtgärder.

Vid frivillig inställelse tar domstolen parternas redogörelse till protokollet, som undertecknas av dem.

Det är möjligt att väcka talan på detta sätt i alla tvistemål vid behörig domstol. Det är ett billigt och snabbt sätt att avgöra tvister.

7 Var ska stämningsansökan lämnas in? Till domstolens reception, kansli eller en annan myndighet?

Den som vill väcka talan vid domstol kan vända sig till domstolens reception eller kansli.

Om talan väcks genom stämning, sköter en delgivningsman delgivningen och begär att domstolskansliet skriver in målet i målregistret mot uppvisande av stämningsansökan i original eller delgiven kopia (artikel 718 i processlagen). Alla mål skrivs in i målregistret, som sköts av domstolens kansli. Inskrivning i registret måste ske senast dagen före förhandlingen för att vara giltig. Målregistret är offentligt (artikel 719 i processlagen) och svaranden kan kontrollera att målet har skrivits in i registret.

Vid frivillig inställelse begär parterna eller deras advokater att kansliet skriver in målet i registret.

En kontradiktorisk ansökan ska inlämnas till kansliet eller skickas till domstolens kansli av käranden eller dennes advokat i rekommenderat brev i lika många exemplar som det finns parter i målet (artikel 1034d i processlagen).

En ensidig ansökan skickas i dubbla exemplar av advokaten till den domare som ska handlägga ansökan. Den ska också inlämnas till domstolens kansli (artikel 1027 i processlagen).

8 På vilket språk kan jag göra en stämningsansökan? Kan jag väcka talan muntligt eller krävs det skriftlig form? Är det möjligt att använda fax eller e-post?

Bestämmelser om rättegångsspråk finns i lagen av den 15 juni 1935 om språkanvändning inom rättsväsendet (offentliggjord i Belgiens offentliga kungörelseorgan, *Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*, den 22 juni 1935). Lagen styr språkanvändningen i Belgiens civil- och handelsdomstolar.

I princip bestäms den behöriga domstolens språk av var den ligger. Enligt artikel 42 i lagen finns tre språkområden: franska, nederländska och tyska. Bryssel är tvåspråkigt (franska/nederländska), vilket enligt lagens tillämpning omfattar följande kommuner: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Bryssel, Etterbeek, Evre, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert och Woluwé-Saint-Pierre.

Under vissa omständigheter kan mål dock hänvisas till en domstol med ett annat rättegångsspråk. På vissa villkor kan man även begära byte av rättegångsspråk, vilket i regel sker i början av förfarandet.

Ansökans form: Stämningsansökan, kontradiktorisk ansökan och ensidig ansökan ska vara skriftliga och uppfylla vissa formkrav. När ett mål skrivs in i domstolens målregister upprättar kansliet en akt. Akten lämnas över till den domare som handlägger ärendet. Om överklagande sker till en domstol i andra instans eller till kassationsdomstolen, lämnas den över till överinstansens kansli.

Talan kan för närvarande inte väckas via fax eller e-post.

9 Finns det särskilda blanketter för att väcka talan vid domstol? Om inte, hur ska talan väckas? Finns det regler om vad stämningsansökan ska innehålla?

Det finns inga förtryckta blanketter för att väcka talan vid domstol. Ansökan ska dock innehålla vissa uppgifter, annars avvisas den.

Stämningsansökningar, kontradiktoriska ansökningar och ensidiga ansökningar ska uppfylla vissa krav i processlagen, annars är de ogiltiga. De obligatoriska uppgifterna rör främst personuppgifter om parterna, vad saken gäller, vilken domstol som är behörig och datum för förhandling.

Stämningen ska därför innehålla följande uppgifter (artiklarna 43 och 702 i processlagen):

Delgivningsmannens underskrift.

Kärandens namn och adress.

Svarandens namn och folkbokföringsadress eller, om folkbokföringsadress saknas, svarandens aktuella adress.

Vad saken gäller och en kortfattad redogörelse för grunderna för ansökan.

Vilken domstol som ska handlägga målet.

Uppgift om dag, månad, år och plats för delgivning.

Uppgift om plats, dag och tid för förhandling.

En kontradiktorisk ansökan ska innehålla följande (artikel 1034b i processlagen):

Dag, månad, år.

Kärandens namn, yrke, folkbokföringsadress och, i förekommande fall, ställning samt handelsregister- eller hantverksregisternummer.

Svarandens namn, folkbokföringsadress och, i förekommande fall, ställning.

Vad saken gäller och en kortfattad redogörelse för grunderna för ansökan.

Vilken domstol som ska handlägga målet.

Underskrift av parten eller dennes advokat.

En ensidig ansökan ska innehålla följande (artikel 1026 i processlagen):

Dag, månad, år.

Kärandens namn, yrke och folkbokföringsadress och, i förekommande fall, ombudets eller ombudens namn, folkbokföringsadress och ställning.

Vad saken gäller och en kortfattad redogörelse för grunderna för ansökan.

Vilken domstol som ska handlägga målet.

Underskrift av partens advokat, om inte annat föreskrivs i lag.

Vid frivillig inställelse i första instans (inför underrätt, arbetsdomstol, handelsdomstol, fredsdomare eller trafikdomstol) ska domaren upprätta ett protokoll över parternas framställning. Parterna ska underteckna protokollet (artikel 706 i processlagen).

10 Måste jag betala en domstolsavgift? När ska den i så fall betalas? Måste jag betala advokaten redan när jag lämnar in stämningsansökan?

En domstolsavgift måste betalas. Rättegångskostnaderna omfattar bland annat stämpelavgift, kansli- och registreringsavgift, kostnader och avgifter för rättsliga åtgärder samt avgift för en kopia av domen (artikel 1018 i processlagen).

Käranden ska betala en registreringsavgift när talan väcks. Dessutom betalas avgifter för att föra in målet i målregistret, för att avfatta domen samt för bestyrkta kopior. Vanligtvis är det den part som förlorar som i den slutliga domen döms att betala kostnader och avgifter (artikel 1017 i processlagen), även utan något särskilt yrkande om detta. Domstolen kan dock avvakta med beslutet om rättegångskostnader. I så fall beräknas de, på begäran av den part som först ansöker om det, av den domstol som har fällt utslaget.

Advokatkostnader hör inte till rättegångskostnaderna. De görs upp mellan advokaten och klienten, och parterna betalar sina respektive advokater själva.

Den förlorande parten kan bli skyldig att betala ett lagstadgat bidrag till den andra partens advokatkostnader (artiklarna 1018 och 1022 i processlagen). Detta är ett engångsbelopp för den vinnande partens advokatkostnader. Bestämmelser om belopp för arvoden och hur de beräknas och tilldelas anges i det kungliga dekretet av den 16 oktober 2007.

11 Kan jag få rättshjälp?

(Se faktabladet om rättshjälp.)

12 När anses talan ha väckts? Får jag någon sorts bekräftelse från myndigheterna på att talan har väckts på ett riktigt sätt?

Talan anses ha väckts vid inskrivningen i registret. Det gäller även vid frivillig inställelse.

Ansökningsärenden och ansökningar om brådskande åtgärder och säkerhetsåtgärder skrivs in i särskilda målregister, och då blir den inskrivningen avgörande för när talan anses ha väckts.

Parterna får ingen bekräftelse i egentlig mening, men kan konsultera målregistret för att kontrollera om ärendet har upptagits där. I och med att ett ärende har registrerats är domstolen skyldig att avgöra det.

13 Kan jag få en tidsplan för målets fortsatta handläggning, till exempel när jag ska inställa mig i rätten?

Om parten företräds av en advokat är det i regel advokaten som lämnar uppgifter om processens förlopp. Kansliet vid den domstol som handlägger ärendet kan också lämna upplysningar. Stämningen innehåller vissa uppgifter om datum för förhandling och vilken domstol som handlägger målet.

I det första skedet lämnas uppgifter om datum för den inledande domstolsförhandlingen.

Vid stämning upplyser delgivningsmannen käranden om datum för den inledande domstolsförhandlingen, som utgör den första etappen i förfarandet.

Vid kontradiktorisk ansökan och frivillig inställelse informerar kansliet parterna.

Vid ensidig ansökan äger ingen förhandling rum. Käranden kan emellertid kallas av kansliet om domstolen vill ställa frågor till honom eller henne.

I det andra skedet förbereds målet för rättegång. Varje part har en lagstadgad tidsfrist för att lämna in bevisning och inlagor (artikel 747.1 i processlagen).

Om tidsfristerna inte iakttas kan det föranleda påföljder (artikel 747.2 i processlagen).

När målet är förberett och klart för huvudförhandling begär parterna ett datum för förhandling. Perioden för fastställande av förhandlingsdatum beror på domstolens arbetsbörda och den tid som kan ägnas åt målet. Det är svårt att ange hur lång tid ett mål normalt tar. Det beror på olika omständigheter (sakkunnigutlåtanden, partsförhör, vittnesförhör osv.). Procedurmässiga problem kan leda till avbrott i handläggningen, till att målet ajourneras eller till och med avskrivs.

När huvudförhandlingen är avslutad drar sig domstolen tillbaka för enskild överläggning. I princip bör domstolen meddela dom inom en månad efter det att målet har gått till överläggning (artikel 770 i processlagen).

Senaste uppdatering: 12/11/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar

sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.